

Průvodce občana
**přeshraničními
občanskými
soudními spory
v Evropské unii**

Evropská soudní síť pro
občanské a obchodní věci

Předmluva k :

Průvodci občana přeshraničními občanskými soudními spory v Evropské unii

2 |

Viviane Reding
místopředsedkyně
spravedlnost, základní
práva a občanství

Evropská unie zavedla systém právních předpisů, který má jednotlivcům i podnikům pomoci při přeshraničních soudních sporech. To se týká nových procesních nástrojů pro zjednodušení přeshraničního vymáhání dluhů. Významnými právními nástroji jsou evropský platební rozkaz v případě nesporného peněžního nároku a evropské řízení o drobných nárocích v případě nároků s hodnotou nepřesahující 2 000 EUR. Občanům a podnikům v celé EU poskytují prostředky k rychlejšímu a účinnějšímu řešení přeshraničních soudních sporů tím, že usnadňují vymáhání nároku vůči žalovanému v jiném členském státě.

Volnost pohybu je ústředním právem občanů EU. Nesmí být jen abstraktní myšlenkou. Musí se stát konkrétní skutečností ve všech členských státech. Právo EU je nutné důsledně prosazovat všude, kde je to potřeba. V oblasti občanského práva je možné usnadnit každodenní život občanů v Evropě zejména v případě, kdy se stěhují za hranice nebo za hranicemi nakupují. Vytvoření evropského prostoru práva bez vnitřních hranic posiluje jednotný trh. Snadnější vymáhání přeshraničních dluhů je klíčovým prvkem řádného fungování jednotného trhu.

Cílem průvodce občana je objasnit některé z těchto právních předpisů, zásady, na nichž jsou tyto evropské předpisy založeny, a postup, jak se rozhodnout, zda je hodláte využít, či nikoli. Týká se pouze občanských a obchodních věcí.

Jsem přesvědčena, že tento průvodce zajistí účinné osvojení a provádění těchto nástrojů a že Vám bude sloužit jako praktická pomůcka.

Se srdečným pozdravem

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'V. Reding', written on a white background.

1. ÚVOD

Koupili jste si něco přes internet z jiné země v Evropské unii a zboží jste neobdrželi? Nebo jste si během dovolené koupili počítač a po návratu domů jste zjistili, že nefunguje? Nepracovala stavební společnost, která opravovala váš rekreační dům, řádně?

To všechno jsou příklady situací, kdy můžete zvažovat podání žaloby, jak však postupovat v případě, pokud jsou osoba nebo obchodník, které chcete žalovat, v jiném členském státě?

Evropská unie zavedla systém právních předpisů, který má jednotlivcům pomoci při přeshraničních soudních sporech. Cílem tohoto průvodce je objasnit některé z těchto právních předpisů a zásady, na nichž jsou tyto předpisy založeny, abyste se mohli rozhodnout, zda je chcete využít, a pokud ano, informovat vás, kde získáte formuláře návrhu a podrobnější informace. Tento průvodce se týká pouze občanských a obchodních věcí, nikoli trestního práva, rodinného práva, úpadku nebo otázek dědictví. Tato pravidla mimoto neplatí pro Dánsko*.

---

* Ačkoliv platí nařízení Brusel I, a to z důvodu souběžné dohody uzavřené s Dánskem.

Obrátit se na soud může být stresující, časově náročné a nákladné. Dříve než tak učiníte, pokuste se vyřešit svůj spor smírnou cestou, nebo zvažte alternativní způsoby řešení sporu či veřejného ochránce práv. Pokud se to nezdaří, přesvědčte se, že znáte jméno a adresu osoby, kterou chcete žalovat, a zjistěte, zda má tato osoba majetek, aby mohla uhradit váš nárok, v opačném případě nemá soudní spor smysl. Více informací o alternativních způsobech řešení sporů naleznete na adrese http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_gen_cs.htm

Více informací o přeshraničních právech spotřebitelů naleznete na adrese http://ec.europa.eu/consumers/ecc/index_en.htm

„Evropská unie zavedla systém právních předpisů, který má jednotlivcům pomoci při přeshraničních soudních sporech.“

2. JAKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A KTERÉ SOUDY?

Nařízení „Brusel I“ (č. 44/2001) stanoví pravidla pro rozhodování o tom, které soudy by měly přeshraniční věc projednávat. Je nezbytné vědět, kde musíte žalobu podat. Běžným pravidlem je, že by danou věc měly projednávat soudy členského státu, v němž se nachází bydliště žalovaného nebo sídlo společnosti, existují však výjimky. Podrobnosti viz část 7.

4 | EU schválila níže uvedená řízení, jejichž cílem je zjednodušit a urychlit přeshraniční soudní spory, jakož i usnadnit vymáhání nároku vůči žalovanému v jiném členském státě:

A. Evropský platební rozkaz (nařízení č. 1896/2006)

Toto řízení se použije, vymáháte-li peněžní prostředky od osoby, která nepopírá, že vám dotyčnou částku dluží. To se nazývá „nesporným peněžním nárokem“. Řízení je založeno na vzorových formulářích, které musíte vyplnit. Tyto formuláře jsou dostupné ve všech jazycích EU spolu s množstvím dalších informací na internetových stránkách Evropského soudního atlasu ve věcech občanských:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_filling_cs.htm

B. Evropský exekuční titul (nařízení č. 805/2004)

Evropský exekuční titul je potvrzení, které je připojeno k rozsudku vnitrostátního soudu, soudnímu smíru nebo úřední listině a které umožňuje jejich vymáhání v jiném členském státě. Toto řízení se vztahuje rovněž na nároky vůči osobě, která nárok nepopírá, pokud již vnitrostátní soudce rozhodl, že vám tato osoba dluží dotyčnou částku. Za účelem vydání exekučního titulu se obvykle musíte obrátit na soud, který rozhodl ve věci samé, a musíte splnit vnitrostátní požadavky v tomto členském státě.

V případě tohoto řízení se bude nárok považovat za nesporný, jestliže odpůrce souhlasil s vaším nárokem u soudu, prostřednictvím smíru, který schválil soud, nebo v úřední listině, nebo pokud vůči němu nevznesl námitky, či v případě, že původně vznesl námitky, poté se však nedostavil k soudu (konkludentní souhlas).

C. Evropské řízení o drobných nárocích (nařízení č. 861/2007)

Toto řízení se vztahuje na přeshraniční nároky s hodnotou nepřesahující 2 000 EUR bez navýšení o úroky. Obvykle se jedná o písemné řízení na základě vzorového formuláře, který musíte vyplnit a na nějž může žalovaný odpovědět. Tento je k dispozici na adrese:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/sc_filling_cs.htm

Mnoho informací o civilním soudnictví v Evropské unii a o vnitrostátních řízeních lze nalézt na internetových stránkách Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci na adrese: http://ec.europa.eu/civiljustice/homepage/homepage_ec_cs.htm

Evropský soudní atlas ve věcech občanských vám poskytne praktické informace o přeshraničních soudních sporech a na jeho internetových stránkách jsou k dispozici veškeré vzorové formuláře návrhů, které musíte vyplnit:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_cs.htm

3. KTERÉ ŘÍZENÍ JE PRO MNE VHODNÉ?

Nepřesahuje hodnota vašeho nároku 2 000 EUR? Je-li tomu tak, měli byste zvážit evropské řízení o drobných nárocích. Pokud však nepředpokládáte, že dlužník váš nárok popře, můžete využít rovněž evropský exekuční titul nebo evropský platební rozkaz. Je důležité mít na paměti, že řízení o evropském exekučním titulu začíná jako vnitrostátní řízení (již máte soudní rozsudek vyneseny proti určité osobě) a poté se stává evropským řízením, což vám usnadňuje výkon tohoto rozsudku

v jiném členském státě. Naopak řízení o evropském platebním rozkazu je od počátku evropským řízením. Musíte-li podat žalobu na určitou osobu v jiném členském státě, může být snazší využít evropský platební rozkaz, jelikož formuláře a informace budou k dispozici ve vašem jazyce. Máte-li již rozsudek vyneseny proti určité osobě, pak je pravděpodobně vhodný evropský exekuční titul.

Chcete-li uplatnit občanskoprávní nárok s vyšší částkou a/nebo pokud předpokládáte, že tento nárok bude popřen, pak platí jiná pravidla, která jsou objasněna níže.

© iStockphoto.com

„Nepřesahuje
hodnota vašeho
nároku 2 000
EUR?“

4. EVROPSKÝ EXEKUČNÍ TITUL

Prvním krokem je obrátit se na soud a získat rozsudek proti dlužníkovi ve váš prospěch. Pravidla, jež stanoví, které soudy mohou věc projednávat, jsou objasněna v části 7 (pokud je však váš dlužník spotřebitelem, musí danou věc projednávat vždy soudy jeho země). I v případě, není-li daná věc popřena, musí být dlužníkovi náležitě doručena listina, v níž je mu sdělen důvod nároku, částka (včetně úroku, je-li požadován) a jména a adresy účastníků řízení. V rozsudku bude dlužníkovi nařízeno, aby napravil újmu, která vám byla způsobena, a zaplatil příslušnou peněžní částku.

Poté musíte požádat o potvrzení rozsudku jako evropského exekučního titulu. Soudce (soudu, který rozsudek vynesl) toto učiní pomocí vzorového formuláře připojeného k nařízení, jenž můžete nalézt v příslušném jazyce na internetu na adrese:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/rc_fillingeo_cs.htm

Jakmile soud vydal evropský exekuční titul, je nutno jej zaslat orgánu příslušnému pro výkon v členském státě, v němž má dlužník bydliště nebo v němž se nachází jeho majetek. Jediným důvodem, kvůli němuž může být výkon rozsudku v jiném členském státě zamítnut, je to, že je neslučitelný s jiným rozsudkem vynesným v jiném členském státě mezi stejnými účastníky řízení. Podrobnosti o výkonu v členských státech naleznete na adrese:

http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_gen_cs.htm

Kromě evropského exekučního titulu musíte předložit vyhotovení původního rozsudku, který byl vynesl ve váš prospěch, a můžete být požádáni o překlad potvrzení evropského exekučního titulu podle jazyků, které přijímá orgán příslušný pro výkon v jiném členském státě (informace o přijatelných jazycích jsou k dispozici na internetových stránkách atlasu). Žádné jiné náležitosti nelze vyžadovat a výkon rozsudku nyní můžete vymáhat v jiném členském státě. Výkon rozsudku se provádí podle běžných pravidel tohoto jiného členského státu, takže pokud výkon rozsudku obvykle provádí například soudní vykonavatel, musíte postupovat stejně.

„Žádné jiné náležitosti nelze vyžadovat a výkon rozsudku nyní můžete vymáhat v jiném členském státě.“

5. EVROPSKÝ PLATEBNÍ ROZKAZ

Toto řízení se podobá výše popsanému řízení, vztahuje se na přeshraniční peněžní nároky a využívá vzorových formulářů – nepotřebujete však nejdřív rozsudek vnitrostátního soudu. Řízení pokračuje, pokud žalovaný nevznese vůči návrhu námitky – pokud tak učiní, stává se z něj sporný případ a lze jej projednat podle běžných vnitrostátních pravidel pro občanskoprávní řízení členského státu, v němž jste podali žalobu.

O potvrzení přeshraničního nároku jako evropského platebního rozkazu můžete požádat tak, že vyplníte formulář A, jenž je uveden v příloze nařízení a který naleznete ve všech jazycích na adrese: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_filling_cs.htm

Musíte uvést jména a adresy účastníků řízení (svoje a žalovaného), vysvětlit svůj případ, objasnit, že se jedná o přeshraniční nárok, a popsat důkazy, které odůvodňují nárok.

Informace o tom, který soud může ve vašem případě vydat evropský platební rozkaz a kam byste měli zaslat formulář návrhu, naleznete na internetových stránkách na adrese:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_courtsJurisd_cs.htm

„Jestliže žalovaný odpor nepodá,
evropský platební rozkaz se stane
automaticky vykonatelným.“

Soud váš návrh posoudí, a pokud jste vyplnili formulář správně a odpověděli na případné žádosti o další informace, měl by soud vydat evropský platební rozkaz do 30 dnů.

Evropský platební rozkaz bude nyní soudem doručen žalovanému. Žalovaný může buď zaplatit částku nároku, nebo jej popřít. Má 30 dnů na to, aby proti evropskému platebnímu rozkazu podal odpor. Pokud k tomu dojde, případ bude postoupen běžným občanskoprávním soudům a bude projednán podle vnitrostátního práva.

Jestliže žalovaný odpor nepodá, evropský platební rozkaz se stane automaticky vykonatelným. Jediným důvodem, kvůli němuž lze zamítnout výkon v jiném členském státě, je to, že je neslučitelný s jiným rozsudkem vynesným v jiném členském státě mezi stejnými účastníky řízení. Vyhotovení evropského platebního rozkazu a v případě potřeby jeho překlad musíte zaslat orgánům příslušným pro výkon v členském státě, v němž chcete nárok vymáhat (v němž má žalovaný bydliště nebo v němž se nachází jeho majetek). Podrobnosti o výkonu viz:

http://ec.europa.eu/civiljustice/enforce_judgement/enforce_judgement_gen_cs.htm

6. DROBNÉ NÁROKY

Obvykle se jedná o písemné řízení v případě nároků s hodnotou nepřesahující 2 000 EUR (bez navýšení o úroky) pomocí vzorových formulářů s cílem zajistit, aby řízení bylo co nejkratší a nejjednodušší.

Údaje o sobě a svůj nárok musíte vyplnit ve „formuláři A“, který je připojen k nařízení a je dostupný elektronicky na adrese:

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/sc_filling_cs.htm

Máte-li k dispozici příslušné podpůrné doklady, například stvrzenky, faktury atd., připojte je k formuláři návrhu.

Poté, co soud obdrží váš formulář návrhu, musí vyplnit svou část „odpovědního formuláře“ (k dispozici rovněž na internetových stránkách atlasu). Do 14 dnů od obdržení vašeho formuláře návrhu by soud měl doručit jeho kopii spolu s odpovědním formulářem žalovanému. Žalovaný má 30 dnů na odpověď, a to vyplněním své části odpovědního formuláře. Soud vám musí do 14 dnů zaslat kopii odpovědi.

Do 30 dnů od obdržení odpovědi žalovaného (byla-li zaslána) musí soud vydat rozhodnutí o vašem drobném

nároku, nebo si vyžádat od stran další písemné informace, nebo předvolat strany k ústnímu jednání. Pokud se koná ústní jednání, nemusíte být zastoupeni advokátem.

Jakmile je vydáno rozhodnutí ve váš prospěch, můžete soud požádat o vyplnění „formuláře D“, který je k dispozici na internetových stránkách atlasu, za což se nehradí žádný poplatek. S tímto formulářem (který může být nutné přeložit do jazyka jiného členského státu) a vyhotovením rozsudku je váš rozsudek vykonatelný

„Pokud se koná ústní jednání, nemusíte být zastoupeni advokátem.“

v jiném členském státě Evropské unie, aniž by byly nutné další náležitosti. Jediným důvodem, kvůli němuž lze zamítnout výkon v jiném členském státě, je to, že je neslučitelný s jiným rozsudkem vyneseným v jiném členském státě mezi stejnými účastníky řízení. Informace o výkonu v jednotlivých členských státech naleznete na adrese: http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/sc_courtsAuthorit_cz_cs.htm

V rámci řízení o drobných nárocích vám musí orgány vašeho členského státu poskytnout při vyplňování formulářů pomoc – například u vašeho místního soudu.

7. OBECNÉ OBČANSKOPRÁVNÍ NÁROKY

Nařízení „Brusel I“ (č. 44/2001) stanoví, které soudy by měly projednávat přeshraniční spor a jak lze rozsudek uznat a vykonat v jiném členském státě.

Běžným pravidlem je, že by danou věc měly projednávat soudy členského státu, v němž má žalovaný bydliště. Pokud však žalobu podá spotřebitel, má na výběr mezi soudy svého vlastního státu, nebo soudy státu žalovaného. Z důvodu nákladů a jazyka spotřebitelé obvykle vedou spor u soudů členského státu, v němž mají své bydliště.

Pokud se daný případ týká porušení smlouvy, měly by jej projednávat soudy v místě, kde měla být smlouva splněna. Jestliže se daný případ netýká smluvních záležitostí (delikt ní odpovědnost), příslušnými soudy jsou soudy místa, kde došlo ke škodné události. Pokud vám například někdo z nedbalosti způsobil škodu na zdraví, případ bude projednáván v členském státě, v němž jste byli zraněni.

Nařízení se vztahuje na všechny občanské a obchodní věci a lze jej použít v případech, je-li nárok popřen nebo je-li částka vyšší než 2 000 EUR.

Po určení soudu, který by měl danou věc projednávat, a za předpokladu, že byl vynes en rozsudek ve váš prospěch, musí být tento rozsudek uznán v ostatních členských státech. Za účelem výkonu tohoto rozsudku v jiném členském státě však musíte požádat soud členského státu, v němž má být rozsudek vykonán, aby vydal potvrzení o vykonatelnosti. Stejně jako v případech výše vysvětlených řízení platí, že jakmile máte toto potvrzení, musíte využít mechanismy pro výkon rozhodnutí v členském státě, v němž má bydliště váš dlužník, například soudního vykonavatele, příkazy ke srážce ze mzdy atd.

8. ZÁVĚR

Podání žaloby na osobu nebo společnost v jiném členském státě může být obtížné. Skutečnost, že žalovaný žije v zahraničí, by mu však neměla umožnit, aby se vyhnul své povinnosti. S cílem poskytnout vám pomoc při uplatňování vašich zákonných práv přijala Evropská unie pro přeshraniční soudní spory společná pravidla a jednotné postupy, jež byly popsány v tomto průvodci.

© istockphoto.com

CS

Kontakt

Evropská komise
Generální ředitelství pro spravedlnost
Evropská soudní síť pro
občanské a obchodní věci
Rue Montoyer 59,
B-1049 Brussels

<http://ec.europa.eu/civiljustice/>

ISBN 978-92-79-16645-7

9 789279 166457

DS-31-10-598-CS-C doi:10.2838/30404

Obálka © iStockphotos.com

